

Кошельок Г.В.

к.е.н., доцент

Одеський національний економічний університет
(Україна)

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне управління грошовими потоками підприємства є одним з головних завдань фінансової служби будь-якого підприємства. З одного боку воно впливає на рівень ліквідності підприємства, а з іншого – на ефективність діяльності суб'єкта господарювання та його фінансовий стан.

У сучасній економічній літературі поняття «ефективність» дуже часто зустрічається та використовується до явищ, процесів, понять, що розглядаються але однакового трактування воно ще не знайшло у науковців. Як зазначено у роботі [1, с. 43], «ефективність відноситься до унікальних економічних категорій, тому що усі знають, як вона розраховується, але ніхто не знає, що вона визначає», тому потребує більш детальнішого вивчення. Також поняття «ефективне управління» не має одностадійного підходу і є багатоаспектним комплексним поняттям, що розглядає результативність певного процесу або дії. Ефективність управління – специфічне поняття, що відображує рівень і динаміку розвитку управління, якісні та кількісні риси цього процесу. Варто зазначити, що до теперішнього часу не розроблена модель ефективного управління грошовими потоками підприємства.

Ефективність управління грошовими потоками – це досягнення керівництвом підприємства поставленої мети у найближчий термін при високих кількісних і якісних показниках.

Метою ефективного управління грошовими потоками будь-якого підприємства є гарантування фінансової та економічної рівноваги шляхом коригування та збалансування обсягів надходжень та витрат грошових коштів господарюючого суб'єкта [2, с. 108].

Ефективне управління грошовими потоками повинно базуватися на базових положеннях щодо організації управління грошовими потоками [3, с. 124].

Ефективне управління грошовими потоками дозволяє підприємству реалізувати стратегічні цілі його діяльності, забезпечити високий рівень оборотності капіталу, ритмічність діяльності, підвищити ступінь фінансової рівноваги та отримати додатковий прибуток, а також сприяє формуванню додаткових інвестиційних ресурсів для здійснення фінансових інвестицій. Сам же процес управління грошовими потоками може бути ефективним лише у тому разі, якщо їхнє планування та аналіз матимуть системний і комплексний характер [4, с. 142].

Підвищення ефективності управління грошовими потоками на підприємстві безпосередньо пов'язано з вирішенням завдань достовірності формування даних щодо руху грошових коштів на підприємстві, своєчасного

забезпечення потреби в капіталі для фінансування поточних зобов'язань, попередження банкрутства суб'єкта господарювання. З метою підвищення ефективності управління грошовими потоками важливо приділити увагу налагодженню процедури обліку грошових коштів на підприємстві, що сприяє забезпеченню процесу відбору відповідних інформативних показників, які характеризують стан і рух грошових коштів та необхідні для здійснення контролю й аналізу, планування та підготовки ефективних управлінських рішень [5, с. 331].

Щоб ефективно управляти грошовими потоками необхідно знати їх величину за певний період часу (місяць, квартал, рік), основні їх елементи, види діяльності, що генерують потік грошових коштів.

Для того щоб виміряти ефективність управління грошовими потоками необхідно сформулювати систему певних критеріїв і показників.

Оціночними критеріями ефективності слугують вартісні та натуральні показники, спеціальні коефіцієнти або окремі якісні показники. Показники ефективності – це індикатори, що характеризують систему на предмет досягнення поставленої мети та задоволення певним критерієм якості функціонування. Кожен індикатор повинен бути: вимірним; надійним; ввідтвореним (забезпечення тотожності методики розрахунку порівнюваних показників); інформативним (корисним для прийняття рішень); зручним для користувачів.

Розрізняють показники ефективності: кількісні і якісні; загальні й локальні; прості та інтегровані (розраховуються на підставі декількох параметрів).

Вибір показників ефективності управління грошовими потоками на підприємстві здійснюється на підставі професіоналізму працівників фінансової служби або експертів-аналітиків.

Таким чином, ефективне управління грошовими потоками підприємства сприяє підвищенню ритмічності операційного процесу підприємства, дозволяє знизити потребу підприємства у позиковому капіталі, є фінансовим важелем прискорення оборотності оборотного капіталу, знижує ризик неплатоспроможності, формує додатковий прибуток підприємства.

Література

1. Літвінова В.О. Економічна ефективність: сутність та форми. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2014. № 2 (26). С. 43-45.
2. Сергєєва О. Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12. Ч. 2. С. 107-110.
3. Поддєрьогін А.М., Невмержицький Я.І. Ефективність управління грошовими потоками підприємства. *Фінанси України*. 2007. № 11. С. 119-127.
4. Кавтиш О.П., Ночовна А.С. Удосконалення управління грошовими потоками з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. *Сучасні проблеми економіки та підприємництва*. 2014. Вип. 14. С. 140-146.
5. Коваленко С.О. Сутність грошових потоків та їх роль в управлінні фінансами підприємств. *Науково-технічний збірник*. 2010. № 96. С. 328-332.